

Bedre helsetjenester med nasjonalt samordnet IKT-satsing

Informasjonsflyten mellom de mange institusjonene i norsk helsevesen skal bedres. Det skal skje gjennom en nasjonal samordning av satsingen på IKT i de fem helseregionene. Det er første gang i Norge at man samarbeider så bredt om IKT.

Onsdag 10. og torsdag 11. mars arrangerer Sosial- og helsedirektoratet en konferanse hvor den nasjonale IKT-strategien lanseres. Helse Midt-Norge er vertskap for konferansen som er mynnet på ledere, prosjektledere, helsearbeidere og IT-ansatte i både primær- og spesialisthelsetjenesten.

Alle de fem regionale helseforetakene står foran felles utfordringer og problemstillinger innen IKT. Det er mange gevinster ved å samordne løsninger innen én helse-region, og ytterligere gevinster kan oppnås ved nasjonalt samarbeid på tvers av de regionale helseforetakene.

Felles IKT-løsninger kan bidra til å bedre kvaliteten på helsetjenestene ved å gjøre pasientinformasjon, for eksempel journalinformasjon eller røntgenbilder, raskere til-

gjengelig i behandlingssituasjonen. En samordnet satsning på IKT-løsninger kan redusere dobbeltarbeid og bedre planlegging og styring i helseforetakene.

Strategiplanen som presenteres på konferansen omfatter seks satsningsområder:

- **Nasjonalt helsenett:** Det etableres et sømløst nasjonalt nett som er tilgjengelig for alle aktører i helse- og sosialsektoren.
- **Informasjonssikkerhet:** De regionale helseforetakene etablerer en felles sikkerhetspolitikk og felles minstekrav til informasjonssikkerhet i sektoren.
- **Elektronisk samarbeid:** Økt satsing på utveksling av elektronisk informasjon mellom helseforetakene/sykehusene og mellom primær- og spesialisthelsetjenesten.
- **Helhetlig og veldefinert informasjonsgrunnlag:** Et felles begrepsapparat legges til grunn for all elektronisk samhandling i helsesektoren.
- **Standardisering og samordning av systemer for elektronisk pasientjournal:** De regionale helseforetakene samordner og videreutvikler bruken av elektroniske pasientjournaler som tilfredsstiller felles minimumskrav til funksjonalitet og innhold.
- **Organisere IKT-samarbeidet mellom de regionale helseforetakene:** Nasjonal IKT videreføres med samme struktur og sammensetning ut 2004. Mandat og funksjon vurderes i forhold til ansvar for styring og oppfølging av de felles tiltak som igangsettes i 2004.

mer effektiv IT

- Mer effektiv drift og bruk av IT skal bidra til å frigjøre ressurser i Helse Midt-Norge. Standardisering vil gi betydelig lavere driftskostnader og vi får rom til å utvikle IT-løsninger som vil forenkle og forbedre driften av sykehusene i Midt-Norge, sier adm.dir. Bård Helge Hofstad i Helse Midt-Norge IT (forkortet til HEMIT).

1. juni 2003 opprettet Helse Midt-Norge en regional enhet for å samle regionens IT-ressurser og sørge for større gjennomføringskraft i de mange IT-prosjektene som er etablert. I 2003 har HEMIT hatt en sentral rolle i arbeidet med å innføre PACS/RIS (system for digital røntgen-teknologi).

Helseforetakenes IT-avdelinger og ansatte i Midt-Norsk Helsenett ble overført til HEMIT som også har overtatt eierskap og ansvar for sentrale

servere, felles programvare og felles infrastruktur. Omleggingen betyr også at helseforetakene må opparbeide seg bestillerkompetanse slik at de kan hente den hjelp de trenger fra HEMIT. For å ivareta dette er det nå egne IT-rådgivere som skal gi råd til ledelsen om bruk av IT, har ansvar for å inngå og følge opp avtaler som inngås med HEMIT og sørge for at

Mer effektiv drift og bruk av IT skal bidra til å frigjøre ressurser

helseforetaket koordinerer og prioriterer IT-ressursene.

På denne måten får helseforetakene synliggjort sine IT-kostnader og får bedre kontroll. Det gjennomføres nå tiltak for å redusere kostnader og for å ta ut effekt av samdrift av nett og systemer. I 2004 er IT-kostnadene totalt for helseforetakene i Midt-Norge anslått til å overkant av 250 millioner kroner (inkludert prosjekter). Utstyrsparken representerer store verdier, bl.a. gjennom et par hundre servere der pris-

lappen er fra 50-500.000 kroner per enhet.

Det blir en krevende oppgave når St. Olavs Hospital og Helse Nordmøre og Romsdal skal konvertere til nytt nettoperativsystem, men standardiseringen vil bidra til betydelig lavere driftskostnader.

- Helseforetakenes IT-avdelinger var stort sett tidligere satt opp med kapasitet for å ivareta drift av IT-systemene. Ved å samle ressursene bidrar vi til å fjerne dobbeltarbeid og skaper rom for å videreutvikle IT-systemer og bruken av IT. Utviklingstakten kom-

mer til å øke. Nyvinningene vil komme på løpende bånd framover, sier Hofstad.

Her er noen av de IT-baserte prosjektene som får betydning i sykehusenes hverdag:

- Skrivefunksjonen i røntgenavdelinger skal effektiviseres ved bruk av elektronisk talegjenkjenning. Helseforetakene skal tilbys systemer for dette i 2004.

- Laboratorietjenesten skal gi brukerne (pasienter, primærhelsetjenesten og sykehusene) kvalitetssikrede data til rett tid og til rett kostnad. Til

Adm.dir. Bård Helge Hofstad har utsikt fra HEMITS lokaler på toppen av Elgsåtergate 10 i Trondheim til en hektisk byggeplass der det nye St. Olavs Hospital reiser seg - og bærer bud om en ny epoke for spesialisthelsetjenesten i Midt-Norge.

Med IT for pasienten

● Prosjektet "Den Gode Publikumstjeneste" startet sommeren 2002 og her prøves ut sikker IT-basert kommunikasjon mellom lege og pasient. Dette omfatter pasientbestillinger som eksempelvis time og resept samt generell utveksling av informasjon mot primærhelsetjenesten - og i neste omgang en informasjonstjeneste for pasienter (nettsted) der informasjon om alle "online" legekontorer i Norge er å finne. Det skal utarbeides kvalitetskriterier som legekantorene blir vurdert opp mot.

● Utbyggingen av helsenettene åpner for elektronisk samhandling mellom alle aktører i helsevesenet. Utveksling av elektroniske meldinger på standardisert format via helsenettet er kommet godt i gang, men begrenser seg i hovedsak til e-melding for epikriser og lab-svar.

I forbindelse med etablering av e-melding for epikrise ble infrastrukturen i Midt-Norsk Helsenett i 2002 bygd ut til å håndtere generisk meldingsutveksling mellom aktørene som er tilknyttet nettet. Pilotforsøk vil kunne omfatte sykehjem, hjembasert omsorg, helsestasjoner, psykiatrisk omsorg, hjelpetjeneste for barn og unge, sosialtjeneste, fysio- og ergoterapi og

legekantor. Etablering av e-meldingstjenestene skal gi primærhelsetjenesten raskere tilgang til helsefaglig dokumentasjon og bidra til at elektronisk samhandling utbres som den foretrukne informasjonsform mellom aktørene i helsetjenesten.

Arbeidet med nye e-meldinger skal legge grunnlaget for nasjonale standarder.

● I løpet av 2002 ble Midt-Norsk Helsenett-Primær nettverket bygget ut til flere kommunelegekantor i Trøndelag. Utbyggingen har skapt nye muligheter for bredbåndskommunikasjon med sikkerhet og kvalitetsgaranti mellom første- og andrelinjetjenesten. Videre er Midt-Norsk Helsenett i ferd med å etablere tilpasset nettilgang til helsetjenesten i kommuner via prosjektet "Oppkobling Kommune".

● Midt-Norsk Helsenett har i løpet av 2002 oppnådd god dekningsgrad for tilkobling av legekantor til det regionale helsenettet. Midt-Norsk Helsenett har imidlertid ingen kobling til kommunenett, kun direkte til noen kommunale enheter. Siden mange enheter allerede er koblet til kommunale nett, noen også til interkommunale nett, ligger det et potensial til å få stor effekt av en sikker kobling mellom Midt-Norsk Helsenett og disse nettene.

dette kreves moderne datasystemer som kan kommunisere effektivt med alle aktører innenfor helsetjenesten.

Derfor er det i første omgang startet et prosjekt på St. Olavs Hospital for å videreutvikle dagens IT-systemer for laboratoriene ved helseforetakene i Midt-Norge. Prosjektet har grensesnitt til mange andre prosjekter på lab-siden og på integrasjon med sentrale systemer som elektronisk pasientjournal og mot primærhelsetjenesten.

Nyvinningene vil komme på løpende bånd framover

Tjenestekatalogen

Det er inngått avtaler mellom helseforetakene og HEMIT som beskriver tjenester og priser basert på en tjenestekatalog.

Katalogen består av disse tjenestene:

Utstyrforvaltning
Brukeradministrasjon
Nettverkstilgang
Opplæring
HEMIT Kundesenter
Rådgivning
Abonnementer:
PACS/RIS
LAB NSL
LAB NSML
LAB Sympathy
LAB andre
PAS
AKIS
Doculive
BUP/HAB
Admin/tekniske systemer
E-post
Telefoni (St. Olavs Hospital)
Hjemmekontor
E-meldinger primær
Vaktberedskap

Underliggende tjenester:

Fysiske nettnetk
Serverdrift
Sentral overvåking
Varslingsprosedyre

Driftskostnadene for 2004 er allerede avtalt, og fordelt mellom foretakene. Prosjekter inngår i all hovedsak ikke i driftskostnadene. I 2004 er de fleste prosjektene finansiert av Helse Midt-Norge.

I driftskostnadene er det allerede avtalt en viss mengde rådgivingstimer.

HEMIT Kundesenter

- Alle ansatte ved sykehusene kan kontakte HEMIT Kundesenter ved feil eller behov for hjelp.
- HEMIT Kundesenter kan kontaktes via telefon, epost eller webprogram.
- Åpningstiden for telefon-henvendelser er kl. 0800-1530 alle hverdager. Deretter overtar en vakttelefon. Vakt skal tilkalles kun ved alvorlige feil eller problemer som ikke kan vente til neste dag.
- Utenom åpningstid e-post: hemitkundesenter@stolav.no
Henvendelser på e-post ekspedieres neste dag.
- Det koster ingenting ekstra å kontakte HEMIT Kundesenter.

SERVICETELEFONER:

Ålesund	70105210
Volda	70058524
Molde og Kristiansund	71121250
St.Olav	
Øya og Orkdal	73867900
Østmarka	73864830
Levanger	74097600
Namsos	74125635

Kundeansvarlige i HEMIT

Avdelingsledere eller andre som ønsker å ta opp rådgivning gsbehov eller annet med HEMIT, kan ta kontakt med lokal kundeansvarlig som

- holder tett kontakt med lokal IT-rådgiver (bestiller)
- er kontaktpunkt ved rådgivingsbehov
- følger opp avtaler og kvalitet i leveranser i samarbeid med HEMIT kundesenter
- påser at kunden har budsjett-dekning for prosjektet eller leveranse igangsettes
- følger opp eventuelle klager

Helseforetakenes IT-rådgivere

For å ivareta bestillerkompetanse for IT-tjenester har helseforetakene opprettet egne IT-rådgivere som skal

- gi råd til foretakets ledelse om bruk av IT
- inngå og følge opp leveranseavtaler med HEMIT
- sørge for koordinering og prioritering av IT-ressurser

Helse Sunnmøre:	Kåre Michelsen
Helse Nordmøre og Romsdal:	Svein Hoel
Helse Nord-Trøndelag:	Helge Gundersen
St. Olavs Hospital:	Thore Smevik

KUNDEANSVARLIGE:

Helse Sunnmøre:

Sverre Engeskar
Sverre.Engeskar@hemit.no

Helse Nordmøre og Romsdal:

Idar Rune Gjendrem
Idar.Rune.Gjendrem@hemit.no

Helse Nord-Trøndelag:

Per Olav Skjesol
Per.Olav.Skjesol@hemit.no

St. Olavs Hospital:

Siri Berg
Siri.Berg@hemit.no

Sykehusapotekene i Midt-Norge:

Knut Ekren
Knut.Ekren@hemit.no

Rusbehandling Midt-Norge:

Tor Gjermstad
Tor.Gjermstad@hemit.no

Primærhelsetjeneste og kommuner:

Pål Hildrum
Pal.Hildrum@hemit.no

Ansvarlig redaktør : Informasjonsdirektør Synnøve Farstad

